

DE EETCLUB

Voor mijn Geliefden

Hij schonk zichzelf nog een glas rode wijn in en morste, waarna hij vloekte en met de mouw van zijn jasje de wijn wegveegde, iets wat eigenlijk helemaal niet bij hem paste. Doorgaans was hij zeer netjes, maar nu maakte het niet meer uit of er vlekken op zijn grijze jasje zaten, of op de eikenhouten tafel. Zijn leven, hun leven was toch kapot. Hij kon net zo goed met volle vaart tegen een betonnen muur aan rijden. Iedereen verlossen van zijn overbodige aanwezigheid op deze wereld. Ergens had hij altijd al geweten dat het zo met hem zou aftlopen. Dat hij ooit alles kwijt zou raken, maar hij had het risico genomen.

Hij probeerde zich te herinneren wie hij was voordat zij zijn leven was binnengestormd. Hij wist het niet meer. Een eenzame, hardwerkende zombie. Zoiets. Zuinig en sober levend. Op zoek ook. Totdat het meisje met de blonde paardenstaart zijn winkel was in gezweefd, hem had overrompeld met haar charme, verblind met haar passie en binnen een maand bij hem was ingetrokken, het meisje dat ooit angstig en huilend bij hem op schoot kroop, dat hij wilde beschermen, dat hij alles wilde geven en bereid bleek de zijne te zijn, moeder te willen worden van zijn kinderen, wilde hem nu alles afnemen dat hij bezat.

Zijn oogleden drukten zwaar op zijn ogen, zo zwaar dat hij al zijn kracht nodig had om ze open te houden, maar hij wilde niet naar bed, al was hij nog zo verschrikkelijk moe. Niet weer alleen slapen, op de stoffige zolder, wakker liggen, verlangend naar haar warme lijf. Zijn lichaam gloeide van de slaap, maar hij zou hier blijven zitten, aan de keukentafel, rokend en drinkend, totdat hij had bedacht hoe het

verder moest. Hij kon niet leven zonder de jongens. Het idee wakker te worden en op te staan zonder hun vrolijke geluiden, hun slaperige, blijde gezichtjes te zien aan het ontbijt, zonder hun lijffes zo nu en dan op schoot te voelen, maakte hem zo bang dat hij nauwelijks nog kon ademen. Niets zou meer zin hebben, hij zou langzaam afglijden en gek worden, dat wist hij zeker.

Hij dommelde, schrok wakker, en het drong weer tot hem door hoe de zaken ervoor stonden. Het was een nachtmerrie, en hij kon maar niet geloven dat hem dit overkwam, na alles wat hij had geslikt. Wankelend kwam hij overeind, maar zijn benen waren slap als spaghetti, hij gleed uit en viel met zijn hoofd tegen de scherpe hoek van de tafel. Hij was blijkbaar dronken. Hij voelde warm bloed langs zijn wang sijpelen. De dood lonkte naar hem. Hij was er niet bang voor, in ieder geval niet zo bang als voor het leven dat hem te wachten stond. De kloppende pijn in zijn hoofd was aangenaam, troostend, in vergelijking met de pijn in zijn hart. Zijn oogleden sloten zich en hij wilde liggen, slapen, en nooit meer wakker worden. Maar zo gemakkelijk kon hij het haar toch niet maken? Zou zij niet ook moeten boeten voor alles wat ze hem had aangedaan? Moeten lijden, totdat ze net zo zou verlangen naar het einde als hij dat nu deed? Hij kromp ineen van de pijn in zijn zware hart en voelde zich mislukt en eenzamer dan ooit. Waarom konden ze niet gewoon weggaan, met elkaar? Verdwijnen. In zijn hoofd doemde het beeld op van een azuurblauwe zee, fijn, hagelwit zand, een armoedig houten bootje, waar zijn jongens behendig op klauterden met hun glanzende, donkerbruine lijven, om er vervolgens weer stralend van af te springen. Hij hoorde ze zijn naam roepen. Zo was het geweest, pas geleden nog, aan het Thaise strand. En zo hoorde het te zijn. Dit gezin, bij elkaar, tot het bittere einde. Hij rook het vuur. De jongens schaterden van het lachen. Hij porde nog eens met een stok tussen de blokken hout. De vlammen laaiden op. Hij snoof en genoot van de geur van brandend hout. Dit was geluk, het ware geluk en zo zou het altijd moeten zijn.

1

Het was midden in de nacht toen Michel mij zachtjes wakker schudde en slaapdrongen mompelde dat de telefoon ging. Ik kreunde, duwde mijn hoofd dieper in het kussen, hopen dat het rinkelen op zou houden, waarna langzaam het besef doordrong dat telefoongerinkel midden in de nacht doorgaans betekent dat er iets vreselijks is gebeurd. Ik knipte mijn nachtlampje aan en keek op de wekker. Het was drie uur. Het gerinkel stopte. Michel zei dat we maar weer moesten gaan slapen. Het was waarschijnlijk een of andere gek, verkeerd verbonden, zoiets.

En precies op dat moment rinkelde de telefoon weer. Het geluid leek harder en indringender te klinken, als een sirene. Mijn schoonmoeders hart had het begeven. Mijn zus had haar baby verloren. Ik haastte me uit bed, schoot in mijn ochtendjas en rende de trap af, gevolgd door een naakte Michel. Beneden vond ik het driftig rinkelende apparaat op de bank. Mijn hart bonkte. Ik nam op, kijkend naar Michel, die zijn armen beschermend om zijn blote lichaam sloeg.

Aan de andere kant van de lijn hoorde ik geschreeuw en veel ruis. Een man riep paniekerig 'Patricia!'. Ik hoorde voetstappen en gehijg. Een hoog, ingehouden gepiep van iemand die naar adem hapte en toen een lage, fluisterende stem.

'Karen! Sorry dat ik jullie wakker maak...'

'Patricia? Wat is er aan de hand?'

'... Het is verschrikkelijk. Je moet komen. Het huis van Evert en Babette staat in brand... We moeten redden wat er te redden

valt... Iedereen komt hierheen. Ik heb ze allemaal gebeld...'

'O god...' Michel pakte mijn hand en keek me vragend aan.

'Evert en Babette... de jongens... hoe zijn ze eraan toe?'

'Luuk en Beau zijn ongedeerd. Babette is gewond... Ze zoeken Evert nog...

Het voelde alsof alles bevroor. De tijd, mijn bloed, mijn hart. Michel begon paniekerig te vragen wat er aan de hand was, waar, waar moesten we naartoe?

'Er is brand bij Evert en Babette...'

Hij vloekte. Op de trap zag ik onze jongste dochter Sophie zitten, die ons met haar duim in de mond en met grote ogen observeerde.

'We moeten erheen. Iedereen is daar. Kijken of we iets kunnen doen...'

In de verte hoorde ik sirenes loeien. Ik realiseerde me dat ik ze in mijn droom al had gehoord.

Ik rende de trap op om me aan te kleden, en vervolgens weer af omdat ik me bedacht dat we de kinderen niet alleen achter konden laten, maar ook beter niet mee konden nemen. Ik belde Ineke, de buurvrouw, die zei ook wakker geworden te zijn van de sirenes en ja, ze kwam met alle liefde oppassen. Met de hoorn in mijn hand rende ik door de woonkamer en schoof de gordijnen open. Ik rook de brand en zag in de verte een geelrode gloed achter de bomen hangen.

We schoten in onze kleren, gadeslagen door Sophie en Annabelle, die ons bestookten met vragen: waarom we naar de brand toe gingen, waarom zij niet mee mochten, of al het speelgoed van Luuk en Beau ook was verbrand, waar ze nu moesten wonen en of ze dood waren. Mijn gedachten werden zo opgeslokt door wat we waarschijnlijk zouden aantreffen, dat ik alleen maar snibbig kon reageren op hun vragen. Sophie begon te huilen.

‘Ik ben bang!’ snikte ze. ‘Straks gaan jullie ook dood in het vuur! Jullie moeten hier blijven!’

Ik kuste haar op haar hoofd, veegde de tranen van haar wangen en zei dat ik mijn vrienden graag wilde helpen en dat we, als we allemaal ons best deden, misschien wel wat speelgoed van Luuk en Beau konden redden.

Ineke stond beneden aan de trap op haar roze pantoffels. Ze had een trenchcoat over haar pyjama heen geslagen. Ik haastte me naar haar toe, twee nog altijd huilende meisjes achter me aan hobbelend, gaf haar een kus en griste mijn jas van de kapstok. Haar grijze haren stonden rechtovereind en haar waterig blauwe ogen keken zorgelijk. ‘Iedereen is op straat,’ zei ze. ‘Het is echt een enorme fik.’

Ze sloeg haar armen om de meisjes heen.

‘Ga maar snel, ik regel het hier,’ waarna ze gemaakt vrolijk vroeg waarom die twee kleine meiden niet in hun bedje lagen. Michel en ik trokken onze jassen aan, sloegen de deur achter ons dicht en sprongen op de fiets. Buiten lag een dun laagje sneeuw. Een sikkelvormige maan stond aan de heldere hemel en als we niet op weg waren geweest naar iets vreselijks, hadden we waarschijnlijk tegen elkaar gezegd dat het een prachtige nacht was.

Manshoge vlammen sloegen uit de rieten kap, de eens wit gestuukte buitenmuren waren nu pikzwart geblakerd. Dikke, donkergrijze rookwolken bolden op uit de ramen en het dak. Buren renden rond, zeulend met hun huilende kinderen, schreeuwden naar elkaar, terwijl anderen met ingehouden adem en rode ogen naar het vuur keken dat het landhuis gretig opslokte. De straat was afgezet en brandweermannen renden af en aan, rolden slangen uit en liepen gemaskerd het rokende huis in. Het bluswater bulderde, maar de vlammen leken sterker, alsof ze steeds opnieuw gevoed werden.

Een week geleden vierden we in dit huis de zevende verjaardag

van hun oudste zoontje Beau. Zaten we rond de open haard en dronken we geurige rode wijn, terwijl de kinderen door het huis raasden. Nu vrat het vuur alles op wat Evert en Babette samen hadden opgebouwd.

We wurmden ons tussen de toeschouwers door, op zoek naar bekende gezichten. We wilden iets doen, al realiseerden we ons direct dat hier niets meer te redden viel. Een agent kwam ons tegemoet en verzocht ons ruimte te maken voor de loeiende ambulance, die stapvoets achter hem aan reed. Iedereen deinsde achteruit. Michel greep mijn verkleumde hand en we keken de zwaailichten na tot ze om de hoek uit het zicht verdwenen. Het vuur had zo snel om zich heen gegrepen dat het een wonder was dat er nog overlevenden waren, zeker gezien het nachtelijke uur, hoorden we om ons heen fluisteren. Wat er precies gebeurd was, kon niemand ons vertellen. Alleen Evert bevond zich nog in het huis.

Weer werden we opzij geduwd door schreeuwende agenten, en een tweede ambulance raasde voorbij. Patricia kwam erachteraan gehold, haar donkerrode krullen hingen rafelig langs haar licht beroete gezicht. Toen ze ons zag, stopte ze. Haar mondhoeken trilden gespannen en haar blik flitste alle kanten op, als van een opgejaagd dier. Ze kustte me snel, en ze rook zwavelachtig. Met haar hoofd wenkte ze in de richting van haar zwarte Range Rover, die slordig tussen de bomen geparkeerd stond.

‘Ik ga mee naar het ziekenhuis, Babette en de jongens zitten in die ambulances... De rest staat daar.’ Ze wees hijgend naar een politiebuisje, waar een groepje mensen ontredderd bij elkaar stond.

‘Er valt niets meer te doen, jongens... We kunnen alleen maar hopen en bidden dat ze Evert nog kunnen redden...’

Bij het noemen van zijn naam haperde ze even. Ze wist dat het hoogst onwaarschijnlijk was dat hij levend uit dit brandende huis zou komen. Het duurde te lang.

We persten ons door de menigte richting onze vrienden die verbijsterd naar de fik stonden te staren. Toen Angela mij zag, spreidde ze haar armen en begon te huilen. We omhelsden elkaar en ik voelde haar hete tranen op mijn wangen. ‘O god, Karen! Dit is zó erg! Zo verschrikkelijk erg...’

Simon kreeg het te kwaad in Michels armen en begon met overslaande stem te schelden.

‘Het is godverdomme zo oneerlijk! Wat een ontzettende tering-zooi! Godverdomme! Gisteren was hij nog bij me...’

Hij klampte zich aan Michels schouders vast, klauwde met zijn vingers in zijn jas.

‘En nu... Hij is dood! Het kan niet anders! Het is onmogelijk dat hij zoiets overleeft. Hij is dood! Mijn vriend is dood!’

Ik keek over Angela’s schouders en zag Hanneke verdwaasd tegen een boom zitten, kleine trekjes nemend van haar sigaret. Ze leek in shock. Ik maakte me los van Angela en liep naar Hanneke toe. Op dat moment hoorden we geschreeuw. Ik draaide me om en zag iedereen naar achteren stuiven, ineenduiken, gillen. Het brandende dak zakte in elkaar. Ik keek weer naar Hanneke, die haar armen om haar hoofd geslagen had en zachtjes heen en weer wiegde. Brandweermannen renden voorbij, naar elkaar roepend dat er zich geen collega’s in het huis bevonden, gevolgd door vier agenten, die een grote grijze zak droegen. Angela kneep in mijn arm. Ik voelde hoe mijn maag zich omdraaide en ik werd zo duizelig, dat ik vreesde dat ik flauw ging vallen. De zak werd voorzichtig de derde ambulance in gedragen. Langzaam reed hij weg, ditmaal zonder gillende sirenes.

Het werd langzaam licht toen de brandweer het vuur eindelijk onder controle had en wij verkleumd en nat van het bluswater onze toevlucht zochten in de keuken van Simon en Patricia, die om de hoek bij Evert en Babette woonden. Hun buurvrouw, een oudere, mollige weduwe, zette koffie. Thom, Thies en Thieu, de drie zoontjes van Simon en Patricia, zaten in hun pyjamaatjes tegen elkaar aan gekropen op de bank.

‘Ze wilden niet naar bed,’ fluisterde de buurvrouw. ‘Ze wilden hier wachten op hun papa en mama. Ik heb ze maar gelaten.’

We luisterden zwijgend naar het vriendelijke gepruttel van het koffiezetapparaat en het gerommel met kopjes, lepeltjes en schoteltjes. Ik werd nerveus van de gespannen stilte waarin niemand elkaar aan durfde te kijken, en stond op om te helpen. Simon zat er het meest verslagen bij. Hij leek zich niet bewust van zijn drie zoons, die hem angstig en met vragende ogen aan zaten te staren. Michel pakte een sigaret uit een pakje dat op tafel lag en stak hem aan. Hij inhaleerde diep en blies de rook vervolgens driftig uit, alsof hij daarmee het beeld dat op onze netvliezen gegrift stond wilde wegblazen. Mijn handen trilden bij het serveren van de kopjes koffie. We probeerden allemaal op onze eigen manier greep op de situatie te krijgen.

Het geluid van zuchten, sniffen en slurpen werd haast ondraaglijk. Gelukkig begon Simon als eerste te praten.

‘Waarom horen we niks van Patricia? Waarom belt ze niet

even? Wil iemand haar bellen? We moeten toch weten hoe het met Babette is... En met de jongens...'

We zwegten weer, pakten onze kopjes koffie en staken sigaretten op, al rookten de meesten van ons eigenlijk al jaren niet meer. Simon stond op, liep naar de koelkast en pakte er een fles wodka en zes bevroren glaasjes uit, die hij met een doffe klap op tafel zette. Hij schonk de wodka in de glazen. Michel steunde met zijn ellebogen op tafel en verborg zijn gezicht in zijn handen. Zachtjes vroeg ik aan Simon of Everts moeder al op de hoogte was gesteld. Hij knikte en zei dat zij waarschijnlijk ook in het ziekenhuis was.

We hoorden de voordeur opengaan. Angela veerde op en liep naar de hal. We hielden allemaal onze adem in en vermeden elk oogcontact.

Het gejammer van Everts moeder sneed door mijn ziel. Haar wanhoopskreten kwamen van diep en klonken precies zoals ik altijd dacht dat ontredde zou klinken. Ik dronk mijn glas in één teug leeg, in de hoop dat het brandende spul me zou beschermen tegen het verdriet dat in me opborrelde. Simon schonk zonder me aan te kijken mijn glas weer vol.

Patricia stapte de keuken binnen en opende haar mond om iets te zeggen, hief haar handen in de lucht en kon alleen nog maar met haar hoofd schudden, terwijl de tranen over haar wangen liepen. Evert had de brand niet overleefd. Babette was nog steeds buiten bewustzijn, maar stabiel. Met Luuk en Beau ging het goed, maar ze hielden hen nog een nacht in het ziekenhuis ter observatie. Ze gebaarde naar de gang, waar nog steeds het dierlijke gehuil van Everts moeder klonk.

'Ik kon haar daar niet alleen achterlaten... Het is haar enige zoon...'

Simon sloeg zijn arm om haar heen en duwde haar zachtjes op een stoel. De buurvrouw stamelde dat ze zich niet goed voelde en rende de keuken uit. Ik nam haar taak over en zorgde ervoor